

Commentaar op de brief van de heer Bekaert.

De heer Bekaert heeft gelijk dat mijn artikel een gevaarlijke suggestie inhoudt:

Weliswaar schrijf ik onderaan de eerste kolom op bldz. 31: "De vader van Heinrich is nog enkele jaren zelf in een kamp geweest; daar vond een directe traumatisering plaats".

Maar later houd ik me alleen met de ook bestaande indirecte traumatisering - via de moeder van vader - bezig. Door een poging tot te scherpe wetenschappelijke definiëring schep ik verwarring.

Om aan te kunnen sluiten bij de Nederlandse wetgeving en bij wat in Nederland gebruikelijk is, kunnen we niet anders dan scherp afgrenzen:

1e generatie: geboren vòòr mei/augustus 1945

2e generatie: geboren nà de bevrijding.

Psychologisch is dit natuurlijk onzin, want zou een kind dat op de dag vòòr de bevrijding is geboren anders getraumatiseerd zijn dan een kind dat op de dag nà de bevrijding werd geboren?

Maar als we sommige kinderen van vòòr de bevrijding "tweede generatie" noemen, komen we in dezelfde situatie als de Rosenthals; we weten niet waar we een grens moeten trekken en zo konden de Rosenthals de vader van Heinrich "tweede generatie" noemen terwijl hij in 1945 toch al zes jaar oud was! (Biologisch gezien is hij wel tweede generatie van oma.)

Bovendien: als we in ons onderzoek kinderen zouden betrekken van vòòr de dag van de bevrijding zouden we niets kunnen bewijzen betreffende de transgenerationele traumatisering, want een kind als de vader van Heinrich heeft in die eerste jaren van zijn leven toch ook al heel wat meegemaakt en is misschien heel wat meer getraumatiseerd door die directe kampervaringen dan door wat hij later van zijn moeder heeft overgenomen in zijn na-oorlogse opvoeding.

In een gesprek dat ik met de heer Bekaert mocht hebben waren we het over een ding geheel eens: Het ware te wensen dat wij in ons onderzoek - nu in 1986 - criteria zouden kunnen vinden, die zonder twijfel slechts op één factor terug te voeren waren: de

oorlog, dan komt het er niet meer op aan tot welke generatie die nakomelingen ook zouden behoren.

We streven naar het vinden van zo specifiek mogelijke kenmerken... maar het zal wel niet zo eenvoudig zijn die te vinden!

E. de Wind

Coördinator van de Stichting Onderzoek Psychische Oorlogsgevolgen.
